

विषय : नेपाली

पूर्णाङ्क : ७५

समय : ३ घण्टा

क्र. सं.	क्षेत्र (पढाइ र लेखाइ)	परीक्षणीय पक्ष	ज्ञान	बोध	प्रयोग	उच्च दक्षता	प्रश्न सङ्ख्या र अङ्क भार			स्पष्टीकरण
							जम्मा सङ्ख्या	उत्तर लेख्नुपर्ने प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क भार	
१.	शब्दभण्डार	शब्दार्थ	१				१	१	२	पाठमा प्रयोग भएका कुनै ४ ओटा शब्द (तत्सम २, तद्भव १, आगन्तुक १) र तिनको अर्थ दिई जोडा मिलाउन लगाउन
		शब्द पहिचान	१				१	१	२	अनुच्छेदबाट पर्यायवाची शब्द १, विपरीतार्थी शब्द १ अनेकार्थी/श्रुतिसमभिन्नार्थी शब्दमध्ये १ र सिङ्गो शब्द/समूहवाची/लघुतावाची शब्दमध्ये १ शब्द पहिचान गरी लेख्न लगाउन
		वाक्य रचना			१		१	१	२	अनुच्छेदबाट उखान वा टुक्कामध्ये कुनै १ र अनुकरणात्मक वा प्राविधिक/पारिभाषिकमध्ये १ शब्द पहिचान गरी अनुच्छेदको भन्दा फरक वाक्यमा प्रयोग गर्न लगाउने
२.	वर्णविन्यास	शुद्ध शब्द पहिचान	१				१	१	१	पाठमा प्रयोग भएका व/व, श/ष/स, पञ्चम वर्ण, 'र' का विविध रूप प्रयोग भएका शब्द समूहमध्ये कुनै २ ओटा शब्द समूहबाट शब्द पहिचान गरी लेख्न लगाउन
		वाक्य सम्पादन			१		१	१	२	एउटा शब्दमा एउटा मात्र अशुद्धि पर्ने गरी ह्रस्व १, दीर्घ १, लेख्य चिह्नमध्येबाट १, पदयोग/पदवियोग, चन्द्रबिन्दु/शिरबिन्दु, य/ए, छय/क्ष, ग्य/ज्ञ मध्ये १ पर्ने गरी अशुद्ध वाक्य दिई शुद्ध पारेर लेख्न लगाउने
३.	भाषिक संरचना	पदवर्ग पहिचान	१				१	१	३	बढीमा ४ वाक्य दिएर नाम, सर्वनाम, विशेषण, क्रियापदबाट ४ र क्रियायोगी, नामयोगी, संयोजक, विस्मयादिवोधक, निपातबाट २ ओटा शब्द पर्ने गरी रेखाङ्कित गरी पदको वर्ग पहिचान गर्न लगाउने (यसमा कुनै एक शब्द पदवर्ग विचलन भएको दिने)
		काल/पक्ष र अर्थ			१		१	१	२	कालका कुनै एक पक्षका ४ वाक्यको अनुच्छेद दिई निर्देशनअनुसार परिवर्तन गर्न लगाउने
		शब्दनिर्माण			१		२	२	४	(क) बढीमा ३ वाक्यसम्मको अनुच्छेद दिई अनुच्छेदबाट २ ओटा उपसर्ग र २ ओटा प्रत्यय व्युत्पन्न शब्द पहिचान गरी निर्माण प्रक्रियासमेत देखाउन लगाउने (यसरी प्रश्न निर्माण गर्दा पाठ्यक्रमले निर्देश गरेका उपसर्ग र प्रत्ययभित्रबाट पर्ने गरी सोच्ने) (ख) बढीमा ३ वाक्यसम्मको अनुच्छेद दिई अनुच्छेदबाट एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी विग्रह गर्ने र एउटा विग्रह पदावली पहिचान गरी समस्त शब्द बनाउने र द्वित्व भएर बनेका कुनै २ शब्द पहिचान गरी निर्माण प्रक्रिया देखाउन लगाउने

		वाक्यान्तरण			१		१	१	४	संश्लेषण/विश्लेषण १, वाच्यबाट १, प्रेरणार्थकबाट १, प्रत्यक्ष कथन/अप्रत्यक्ष कथनबाट १ वाक्य पर्ने गरी ४ प्रश्न दिई कोष्ठकको निर्देशनका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने]
		भाव/अर्थ			१		२	१	२	कुनै २ प्रश्न सोधी १ को उत्तर लेख्न लगाउने (क) शीर्षक दिएर क्रियाको भाव/अर्थ (सामान्यार्थ, इच्छार्थ, सङ्केतार्थ, सम्भावनार्थ र आज्ञार्थ) मध्ये कुनै एकको प्रयोग गरी ४ वाक्यमा वर्णन गर्न लगाउने (ख) लिङ्ग, वचन, पुरुष र आदरमध्ये कुनै १ बाट अनुच्छेद दिई निर्देशनअनुसार अनुच्छेद पुनर्लेखन गर्न लगाउने
४.	पठन बोध	भाषिक संरचना पहिचान र प्रयोग (दृष्टांश)			१		१	१	४	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाबाट बढीमा १२५ शब्दसम्मको अनुच्छेद दिई (क) गद्यांशबाट करण वा अकरण वाक्य दिई वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने (ख) कारक र विभक्ति प्रयोग भएको कुनै शब्दलाई रेखाङ्कन गरी कारक र विभक्ति दुवै पहिचान गर्न लगाउने (ग) गद्यांशको कुनै वाक्य दिई उद्देश्य र विधेय पहिचान गर्न लगाउने वा कुनै आलङ्कारिक वाक्य/अंश दिई व्याकरणिक पदक्रममा परिवर्तन गर्न लगाउने वा व्याकरणिक पदक्रम मिलेको वाक्य दिई आलङ्कारिक पदक्रममा वाक्य परिवर्तन गर्न लगाउने (घ) गद्यांशको कुनै एउटा वाक्य दिई सरल, संयुक्त र मिश्रमध्ये कुनै एकमा परिवर्तन गर्न लगाउने
		बोध प्रश्नोत्तर			१		१	१	४	बढीमा १५० शब्दसम्मको अनुच्छेद (अदृष्टांश) दिई १ वा २ वाक्यमा उत्तर आउने तथ्यपरक, सन्दर्भबोधक, प्रतिक्रियाबोधकबाट कम्तीमा १/१ प्रश्न पर्ने गरी ४ ओटा प्रश्नसोधेर उत्तर लेख्न लगाउने
५.	निर्देशित रचना	कथा/जीवनी वा वादविवाद/संवाद/मनोवाद			१		२	१	४	बुँदाका आधारमा कथा/जीवनीबाट १ र वादविवाद/संवाद/मनोवाद मध्येबाट १ गरी २ ओटा प्रश्न सोधी कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
६.	व्यावहारिक लेखन	कार्यालयीय चिठी/निवेदन /ठ यावसायिक चिठी/सम्पादकलाई चिठी, समाचार लेखन/विज्ञापन/निमन्त्रणापत्र			१		२	१	४	कार्यालयीय चिठी/निवेदन/व्यावसायिक चिठी/सम्पादकलाई चिठीमध्येबाट १ र समाचार लेखन/ विज्ञापन/निमन्त्रणापत्र लेखनबाट १ गरी २ ओटा प्रश्न सोधी कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेख्न लगाउने
७.	बुँदा टिपोट (दृष्टांश)	बुँदा टिपोट			१		१	१	२	

									पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई ४ ओटा बुँदा टिपोट गर्न लगाउने
८.	सारांश लेखन (दृष्टांश)	सारांश लेखन			१	१	१	३	पाठ्यपुस्तकमा समाविष्ट गद्य विधाका पाठबाट बढीमा १०० शब्दसम्मको गद्यांश दिई एक तृतीयांशमा सारांश लेखन लगाउने
९.	पाठगत बोध	बोध उत्तर लेखन		१		२	२	४+४	(क) पाठ्यपुस्तकका कथा वा कविता विधाबाट कुनै अंश दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्क, पात्रको चरित्र, तुलना आदिमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेखन लगाउने (ख) पाठ्यपुस्तकका निबन्ध वा जीवनी वा रूपक विधाबाट कुनै प्रसङ्गको एक अनुच्छेद दिएर सन्दर्भ, विषयवस्तु, परिवेश, सन्देश, तर्क, चरित्र तथा स्वभावमा आधारित ५/६ वाक्यमा उत्तर आउने खालका २ ओटा प्रश्न सोधी उत्तर लेखन लगाउने
		तार्किक उत्तर लेखन			१	१	१	४	पाठ्यपुस्तकमा प्रयुक्त पाठका शीर्षक/पात्र/चारित्रिक विशेषता/सन्दर्भ/घटना/परिवेश/समस्या/अनुमानमा आधारित कुनै १ प्रश्न सोधी तार्किक उत्तर लेखन लगाउने
१०.	भावविस्तार/व्याख्या	भावविस्तार/व्याख्या			१	२	१	४	पाठ्यपुस्तकमा भएका पाठबाट कुनै २ ओटा पङ्क्ति दिई कुनै १ को भाव विस्तार वा व्याख्या गर्न लगाउने
११.	समीक्षात्मक उत्तर	समीक्षात्मक उत्तर लेखन			१	२	१	७	पाठ्यपुस्तकमा प्रयुक्त कथा, कविता, जीवनी, निबन्ध र एकाङ्की विधाका पाठमध्ये फरक फरक २ विधाबाट सन्दर्भ दिई समीक्षात्मक उत्तर आउने २ ओटा प्रश्न सोधेर कुनै १ प्रश्नको उत्तर लेखन लगाउने
१२.	निबन्ध लेखन	निबन्ध लेखन			१	३	१	७	आत्मपरक १ र वस्तुपरक २ पर्ने गरी कुनै ३ शीर्षक दिई कुनै १ शीर्षकमा १५० शब्दसम्मको निबन्ध लेखन लगाउने
प्रश्न बनाउँदा पाठ नदोहोरिने गरी बनाउनुपर्ने छ ।									
कक्षा ९ का लागि प्रश्नपत्र निर्माण गर्दा कक्षा १० को विशिष्टीकरण तालिकालाई आधार मानी कक्षा ९ का सबै विषयक्षेत्र समेट्ने गरी प्रश्न निर्माण गर्नुपर्ने छ ।									

द्रष्टव्य

- (क) ज्ञान : विशिष्ट तथ्य, प्राप्त सूचना, पुनः स्मरण र प्रतिक्रियाको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।
- (ख) बोध : विद्यार्थीले सिकाइका क्रममा बोध गरेका कुराको मूल्याङ्कन गर्ने खालका प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।
- (ग) प्रयोग : यसमा प्रयोग गर्ने, संयोजन गर्ने र व्यावहारिक क्षमतासम्बन्धी प्रश्न सोधिने छन्।
- (घ) उच्च दक्षता : व्याख्या, विश्लेषण, तर्क र समीक्षा जस्ता क्षमतासम्बन्धी प्रश्न यसअन्तर्गत सोधिने छन् ।

प्रथम त्रैमासिक परीक्षा (First Terminal Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलाप	मूल्याङ्कन
१	उज्यालो यात्रा (कविता) कवि परिचय र विशेषता गति, यति र लयबद्ध वाचन लय, बोध र भावबोध शब्दोच्चारण, शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग भाव व्याख्या अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	कविको परिचय र विशेषता बताउन, निर्दिष्ट कविता गति यति मिलाइ लयबद्ध रूपमा वाचन गर्न, कवितामा प्रयुक्त नवीन शब्दको उच्चारण गर्न, नवीन शब्दको अर्थभन्न, नवीन शब्दको वाक्यमा प्रयोग गर्न, निर्दिष्ट कविताको पाठ्यगत र समष्टिगत भाव बताउन, निर्दिष्ट कविताका महत्वपूर्ण अंशको व्याख्या गर्न, अभ्यास लेखन भाषिक संरचना र वर्णविन्यासको जानकारी लिन पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कविको तस्विर, उच्चारणमा कठिन हुने शब्द सुचि, अर्थ पत्ती वाक्यपत्ती, गोजी तालिका, सम्बन्धित कविताका महत्वपूर्ण अंशहरु, विविध बोध प्रश्नहरुको सूची, नमुना उत्तर पत्ती र फलाटिन पाटी प्रक्षेपक चुम्बकीय पाटी	व्याख्यात्मक छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन कविता लेखन प्रयोग छलफल र अभ्यास भाषा पाठ्यपुस्तक विधि,	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य कविता रचना गर्न लगाउने गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
२	घरभङ्गडा (कथा) कथाकारको परिचय र विशेषता श्रुतिबोध, श्रुतिरचना, श्रुतिसारांश उच्चारण, सस्वर पठन शब्दार्थ, शब्दभण्डार, शब्दप्रयोग र वर्ण विन्यास मौन पठन र पठनबोध भाव व्याख्या र विवेचना मौखिक कथा रचना, निर्देशित कथारचना लिखित कथा रचना व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	कथाकारको सामान्य परिचय र विशेषता बताउन पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न पाठमा भएका शब्दहरुको अर्थ बताइ प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न पाठको मौन पठन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	प्रासङ्गिक चित्र र दैनिक सामग्री शब्दसूची गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती वाक्य पत्ती विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती व्याख्या पत्ती कथ्य रचना नमुना निर्देशित रचनाका लागि बुँदा, गोजी तालिका र फलाटिन पाटी	कथा कथन प्रवचन छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन अन्तर्क्रिया सिर्जनात्मक विधि	कक्षाकार्य, निरीक्षण, प्रश्नोत्तर, गृहकार्य मौखिक र लिखित परीक्षा प्रयोगात्मक परीक्षा बुँदाका आधारमा कथा रचना गर्न लगाउने
३	चिकित्सा विज्ञान र आयुर्वेद चिकित्सा (निबन्ध) परिचय र शब्दार्थ शिक्षण आरोह अवरोह मिलाइ सस्वरवाचन निबन्ध शिक्षण र लेखन मूलभाव व्याख्या अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	निबन्धको परिचय बताउन, कठिन शब्दहरुको शब्दार्थ बताउन निबन्धको सस्वरवाचन गर्न पाठलाई मौन पठन गरी पठनबोधात्मक अभ्यास गर्न निबन्ध रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण शिक्षण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	निबन्धसँग प्रासङ्गिक चित्र, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, आयुर्वेद चिकित्सा र एलोप्याथिक चिकित्सा विचको फरक छुट्याइएको तालिका, विविध बोध प्रश्नहरुको सूची	अवलोकन क्षेत्र भ्रमण समस्या समाधान अन्तरक्रिया छलफल प्रश्नोत्तर भाषा पाठ्यपुस्तक विधि	मौखिक रचना र कक्षाकार्य, निरीक्षण, प्रश्नोत्तर, लिखित रचना र गृहकार्य एकाइ परीक्षा
४	यस्तो कहिल्यै नहोस् (मनोवाद) परिचय र प्रकार र शब्दार्थ शिक्षण प्रस्तुति र छलफल मनोवाद रचना अभ्यास	८	परिचय र शब्दार्थ भन्न मनोवाद सस्वरवाचन गर्न र लेखन अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न	शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, साइबर अपराधसँग सम्बन्धित विविध सामग्रीहरु, प्रक्षेपक	अन्वेषण प्रश्नोत्तर समस्या समाधान अन्तरक्रिया व्याख्यान	कक्षाकार्य गृहकार्य मानोवाद लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने

	चिठी लेखन अभ्यास र छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ		पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	चुम्बकीय पाटी	भाषा पाठ्य पुस्तक विधि	एकाई परीक्षा
५	लक्ष्मीप्रसाद देवकोटा (जीवनी) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन जीवनी शिक्षण व्याख्या र विवेचना बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	९	परिचय र शब्दार्थ भन्नु, देवकोटाको साहित्यिक विशेषता बताउन, बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन गर्न, अभ्यास लेखन, व्याकरण गर्न, पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको चित्र, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, देवकोटाद्वारा रचित पुस्तकहरु, विविध बोध प्रश्नहरुको सूची	प्रश्नोत्तर अन्वेषण समस्या समाधान अन्तरक्रिया भाषा पाठ्यपुस्तक विधि खोज विधि	निरीक्षण, परीक्षण कक्षाकार्य गृहकार्य जीवनी लेखन लगाउने एकाइ परीक्षा अभ्यास गर्न लगाउने
६	अधिकार ठुलो कि कर्तव्य ठुलो (वादविवाद) शीर्षक परिचय शब्दार्थ शिक्षण प्रस्तुतीकरण र छलफल अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	८	परिचय र प्रकार भन्नु शब्दार्थ भन्नु र वाक्यमा प्रयोग गर्न, वादविवाद लेखन अघातमूलक तथा हाउभाउपूर्ण बुलन्द कथन कला अपनाई पात्रीय भूमिकामा वादविवाद पढ्न, व्याकरण गर्न, अभ्यास लेखन पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	संवादको नमूना शब्दपत्ती अर्थपत्ती वाक्यपत्ती गोजी तालिका फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर छलफल समस्या समाधान अन्तक्रिया प्रदर्शन अन्वेषण	कक्षाकार्य गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने वादविवाद लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
		५५	पुनरावृत्ति			

मध्य त्रैमासिक परीक्षा (Mid Terminal Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलाप	मूल्याङ्कन
७	शत्रु (कथा) कथाकारको परिचय र विशेषता श्रुतिबोध, श्रुतिरचना, श्रुतिसारांश उच्चारण, सस्वर पठन शब्दार्थ, शब्दभण्डार, शब्द प्रयोग र वर्ण विन्यास मौन पठन र पठनबोध भाव व्याख्या र विवेचना मौखिक कथा रचना, निर्देशित कथारचना लिखित कथा रचना व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	कथाकारको परिचय र विशेषता बताउन श्रुतिबोधात्मक अभ्यास गर्न पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताइ प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न पाठको मौन पठन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण शिक्षण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	प्रासङ्गिक चित्र र दैनिक सामग्री शब्दसूची गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती व्याख्या पत्ती कथ्य रचना नमुना निर्देशित रचनाका लागि बुँदा तालिका र फलाटिन पाटी तालिका, परिभाषा नमुना प्रयोग नमुना तथा पहिचान	व्याख्यान प्रश्नोत्तर छलफल आगमन विधि प्रदर्शन	मौखिक परीक्षा परीक्षात्मक कक्षाकार्य मौखिक र लिखित परीक्षा प्रयोगात्मक परीक्षा गृहकार्य
८	नेपाली हाम्रो श्रम र सिप (कविता) कविको परिचय र विशेषता लयबद्ध वाचन शब्दोच्चारण, शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग भाव बोध अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	निर्दिष्ट कविता गतियति मिलाई लयबद्ध वाचन गर्न, कवितामा प्रयुक्त कठिन शब्दको उच्चारण गर्न, कवितामा प्रयुक्त नवीन शब्दको अर्थ भन्न, नवीन शब्दलाई वाक्यमा प्रयोग गर्न निर्दिष्ट कविताको पद्यांशगत र समष्टिगत भाव बताउन, निर्दिष्ट कविताका महत्वपूर्ण अंशको व्याख्या गर्न अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कविको तस्विर परिचय सहित, सम्बन्धित कविता शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, कविताका महत्वपूर्ण अंशहरू, फलाटिन पाटी	व्याख्यान समस्या समाधान प्रदर्शन छलफल प्रश्नोत्तर सिर्जनात्मक विधि	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य गृहकार्य लिखित एकाई परीक्षा
९	मेरो देशको शिक्षा (निबन्ध) निर्दिष्ट निबन्धको सस्वरवाचन शब्दोच्चारण शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग निबन्ध शिक्षण र लेखन मूलभाव अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	निर्दिष्ट निबन्धको आरोह अवरोह मिलाई शुद्ध सस्वरवाचन गर्न, निबन्धमा प्रयुक्त कठिन शब्दको अर्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न निबन्धको समष्टिगत भाव बताउन अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	उच्चारणमा कठिन हुने शब्दसूची, विविध बोध प्रश्नहरूको सूची, नमुना उत्तरपत्ती, नमुना व्याख्या पत्ती, विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना, कथ्य रचना नमुना र निर्देशित रचनाका लागि बुँदा, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका, फलाटिन पाटी	छलफल प्रश्नोत्तर समस्या समाधान अन्तरक्रिया प्रदर्शन अन्वेषण	मौखिक रचना कक्षाकार्य गृहकार्य मौखिक तथा लिखित परीक्षा एकाई परीक्षा
१०	व्यावसायिक (चिठी) परिचय प्रकार र शब्दार्थ शिक्षण प्रस्तुति र छलफल अभ्यास छलफल	८	परिचय र प्रकार भन्न, शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न, चिठी लेख्न, अभ्यास लेख्न, व्याकरण गर्न,	चिठीका विविध नमुना शब्दपत्ती अर्थपत्ती वाक्यपत्ती गोजी तालिका	निगमन प्रश्नोत्तर आगमन समस्या समाधान अन्तरक्रिया	कक्षाकार्य गृहकार्य सम्पादकलाई चिठी लेख्न लगाउने

	व्याकरण शिक्षण सुनाइ		पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	फलाटिन पाटी	प्रदर्शन	अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
११	कर्तव्य (कथा) कथाकारको परिचय र विशेषता श्रुतिबोध, श्रुतिरचना, श्रुतिसारांश उच्चारण, सस्वर पठन शब्दार्थ, शब्दभण्डार, शब्दप्रयोग र वर्ण विन्यास मौन पठन र पठनबोध भाव व्याख्या र विवेचना मौखिक कथा रचना, निर्देशन कथारचना लिखित कथा रचना व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	कथाकारको परिचय र विशेषता बताउन, श्रुतिबोधात्मक अभ्यास गर्न, पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न, पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताइ प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न, पाठको मौन पठन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न, पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न, कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न, व्याकरण शिक्षण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	प्रासङ्गिक चित्र र दैनिक सामग्री शब्दसूची गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती विविध बोध प्रश्नको सूची नमुना उत्तर पत्ती व्याख्या पत्ती विशिष्ट पङ्क्तिहरूको सूची नमुना व्याख्या पत्ती, विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तर नमुना, फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर समस्या समाधान छलफल अन्वेषण प्रवचन अन्तर्क्रिया प्रदर्शन	लिखित रचना कक्षाकार्य मौखिक, लिखित र प्रयोगात्मक परीक्षा गृहकार्य
१२	पाब्लो पिकासो (जीवनी) शब्दार्थ शिक्षण र सस्वरवाचन जीवनी शिक्षण व्याख्या र विवेचना बुँदाका आधारमा जीवनी लेखन अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	९	परिचय बताउन शब्दार्थ बताउन जीवनी भन्न र लेख्न अभ्यास लेख्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	निर्दिष्ट जीवनीसित सम्बन्धित तस्विर, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका बोध प्रश्नहरूको सूची फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर छलफल अन्वेषण अन्तर्क्रिया प्रत्यक्ष सन्दर्भपरक सामग्री	कक्षाकार्य गृहकार्य बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्न अभ्यास गर्न लगाउने लिखित एकाइ परीक्षा
		५७	पुनरावृत्ति			

एसईई पूर्व योग्यता परीक्षा (SEE Pre-Qualifying Examination)

पाठ	शीर्षक (पाठ्यवस्तु)	घण्टी	उद्देश्य	शिक्षण सामग्री	शिक्षण विधि तथा क्रियाकलाप	मूल्याङ्कन
१३	पञ्चोस् (निबन्ध) निबन्धकारको परिचय र विशेषता शब्दार्थ शिक्षण प्रस्तुति र छलफल अभ्यास छलफल निबन्ध लेखन अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	निबन्धकारको परिचय र विशेषता बताउन शब्दार्थ भन्न र वाक्यमा प्रयोग गर्न विषयवस्तु भन्न आशय बताउन व्याख्या र विवेचना गर्न अभ्यास लेखन व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	निबन्धकार भैरव अर्यालको तस्विर शब्द पत्ती वाक्य पत्ती अर्थ पत्ती फलाटिन पाटी गोजी तालिका चुम्बकीय पाटी बोध प्रश्नको नमुना प्रक्षेपक	आगमन छलफल समस्या समाधान प्रदर्शन भाषा पाठ्यपुस्तक	कक्षा कार्य गृहकार्य निबन्ध लेखन लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
१४	घरको माया (एकाङ्की) एकाङ्कीको परिचय र विशेषता अभिनयात्मक पठन शब्दार्थ, शब्दभण्डार, शब्द प्रयोग र वर्ण विन्यास मौन पठन र पठनबोध भाव व्याख्या र विवेचना एकाङ्की रचना व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	पाठको लेखाइका आधारमा एकाङ्कीकारको परिचय बताउन अभिनयात्मक ढङ्गले एकाङ्की सस्वरवाचन गर्न कठिन शब्दको उच्चारण गर्न र वाक्यमा प्रयोग र अर्थ भन्न एकाङ्कीको भाव र व्याख्या गर्न व्याकरण गर्नु, अभ्यास गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	एकाङ्कीकारका तस्वीर शब्दपत्ती अर्थपत्ती वाक्यपत्ती गोजी तालिका फलाटिन पाटी प्रक्षेपक	अभिनयात्मक आगमन प्रश्नोत्तर छलफल अन्वेषण प्रत्यक्ष विधि, भाषा पाठ्यपुस्तक सम्प्रेषणत्मक श्रुतिभाषिक संज्ञानात्मक	कक्षाकार्य गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाङ्की गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
१५	गाउँ माथि एउटा कविता (कविता) कवि परिचय र विशेषता गति, यति र लय वाचन शब्दोच्चारण शब्दार्थ र वाक्यमा प्रयोग भाव व्याख्या अभ्यास छलफल व्याकरण शिक्षण सुनाइ	१०	कविको परिचय र विशेषता बताउन गति यति र लय मिलाएर वाचन गर्न कठिन शब्दको उच्चारण गर्न कठिन शब्दहरूको अर्थ भन्न निर्दिष्ट कविताको पद्यांशगत र समष्टिगत भाव बताउन कविताका महत्वपूर्ण अंशको व्याख्या गर्न, अभ्यास लेखन व्याकरण लेखन पठनबोध कलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कविको तस्विर उच्चारणमा कठिन हुने शब्दसूची गोजी तालिका शब्द पत्ती अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती नमुना उत्तर पत्ती कविताका महत्वपूर्ण अंशको व्याख्या	प्रस्तावित विधि प्रश्नोत्तर निगमन उत्पादनात्मक निराकरणात्मक व्याकरण अनुवाद संज्ञात्मक सम्प्रेषणात्मक सहभागितामूलक	निरीक्षण प्रश्नोत्तर कक्षाकार्य कविता रचना गर्न लगाउने गृहकार्य अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा
१६	आयाम (कथा) कथाकारको परिचय र विशेषता श्रुतिबोध, श्रुति रचना र श्रुतिसारांश उच्चारण सस्वर पठन शब्दार्थ, शब्द भण्डार, शब्द प्रयोग र वर्ण विन्यास मौन पठन र पठन विवेचना	१०	कथाकारको परिचय बताउन श्रुतिबोधात्मक अभ्यास गर्न पाठलाई शुद्ध उच्चारण गरी सस्वरवाचन गर्न पाठमा भएका कठिन शब्दहरूको अर्थ बताई प्रासङ्गिक प्रयोग गर्न पाठलाई मौन वाचन गरी पठन बोधात्मक अभ्यास गर्न	कथाकारको तस्विर, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका शब्द सूची, विविध प्रश्नहरूको सूची, नमुना उत्तर पत्ती, विवेचनात्मक प्रश्न र उत्तरको नमुना	व्याख्यान निगमन सहभागितामूलक सम्प्रेषणात्मक व्याकरणअनुवाद छलफल प्रदर्शन	कक्षाकार्य गृहकार्य निरीक्षण प्रश्नोत्तर बुँदाका आधारमा कथा लेखन गर्न लगाउने अभ्यास गर्न लगाउने एकाइ परीक्षा

	भाव व्याख्या र विवेचना मौखिक कथा रचना, निर्देशित कथा रचना र लिखित कथा रचना व्याकरण शिक्षण सुनाइ		पाठका विशिष्ट पङ्क्ति एवम् कथ्यको व्याख्या र विवेचना गर्न कथा रचना सम्बन्धी सिर्जनात्मक अभ्यास गर्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	कथ्य रचना नमुना, निर्देशित रचनाका लागि बुँदा फलाटिन पाटी		
१७	सन्दुक रुइत जीवनी (राष्ट्रिय)	९	परिचय बताउन शब्दार्थ बताउन जीवनी भन्न र लेख्न अभ्यास लेख्न व्याकरण गर्न पठनबोधकलाको विकास गर्न र मौखिक उत्तर दिने क्षमता अभिवृद्धि गर्न	निर्दिष्ट जीवनीसित सम्बन्धित तस्विर, शब्द पत्ती, अर्थ पत्ती, वाक्य पत्ती, गोजी तालिका बोध प्रश्नहरूको सूची फलाटिन पाटी	प्रश्नोत्तर छलफल अन्वेषण अन्तर्क्रिया प्रत्यक्ष सन्दर्भपरक सामाग्री	कक्षाकार्य गृहकार्य बुँदाका आधारमा जीवनी लेख्न अभ्यास गर्न लगाउने लिखित एकाइ परीक्षा
		४९	पुनरावृत्ति			